

BERGSSTATEN

Årsredovisning 2004

Pg nr: 6 19 83-3
Org. nr: 202200-1529
Momsreg. nr: SE202100-2528
www.bergsstaten.se

Huvudkontor:
Varvsgatan 41, 972 32 Luleå
Tel. 0920-23 79 00
Fax 0920-695 07
mineinspect@bergsstaten.se

Lokalkontor:
Slaggatan 13, 791 71 Falun
Tel. 023-255 05
Fax 023-640 63

Sammanfattning	5
Presentation av Bergsstaten	7
Verksamhetsmål	7
Resultat	8
Undersökningstillstånd	8
Bearbetningskoncessioner	9
Mark för gruvdrift och torvbrytning	9
Handläggningstider	10
Inspektioner och övrig tillsyn	10
Information m.m.	11
Mineralrättsregistret	11
Förslag ställda till andra myndigheter	11
Inkomster	11
Beslutet om denna årsredovisning	12
Bilagor	
Bilaga 1. Kompletterande uppgifter	15
Bilaga 2. Statistiska uppgifter (Tabell 20)	19
Bilaga 3. Resultatindikatorer	23
Bilaga 4. Verifikation av sakuppgifter	25
Bilaga 5. Karta över undersökningstillstånd 2004-12-31	27
Bilaga 6. Karta över gruvor i Sverige 2004-12-31	29

Dnr 14-19-05

Sammanfattning

Bergsstaten har tre slag av arbetsuppgifter:

- tillståndsgivning
- tillsyn
- information

TILLSTÅNDSGIVNING

Nya undersökningstillstånd har beviljats för områden som sammanlagt omfattar 2 326 kvadratkilometer. Det är något mindre än de senaste årens genomsnitt.

Antalet nya tillstånd var däremot i nivå med de senaste åren.

Tillståndsgivningen i landet fördelar sig med ungefär en tredjedel på vart och ett av områdena Norrbottens län, Västerbottens län och resten av landet. I den sistnämnda gruppen svarar dock de traditionella Bergslagslänen för huvuddelen.

Omkring 4 500 markägare har berörts av nya undersökningstillstånd. Antalet överklagningar var mindre än 2 procent.

Samtliga gällande undersökningstillstånd vid utgången av år 2004 omfattade 8 038 kvadratkilometer. Det är 2 procent av landets yta. Den sammanlagda tillståndsarealen för prospektering avseende malmer och industrimineral har nu minskat med 50 procent från toppåret 1998.

Antalet företag som innehar undersökningstillstånd ökade under året till 51 mot 45 året innan.

En bearbetningskoncession har beviljats för en ny gruva, Fäbolidengruvan i Lycksele kommun. Huvudägare är Lappland Goldminers AB i Lycksele. Fyndighetens mineraltillgång beräknades, när koncessionen beviljades, till 17 945 000 ton med guld och silver. Undersökningstillståndet för området var beviljat tolv år tidigare.

Bearbetningskoncession för en utökad brytning har beviljats för Garpenbergsgruvan i Hedemora kommun. Gruvan tillhör Boliden Mineral AB. Koncessionen gäller zink, bly och silver i den så kallade Kyrkmineraliseringen. Fyndighetens mineraltillgång beräknades uppgå till minst 75 000 ton.

Antalet gruvor i drift i landet uppgick vid årsskiftet 2004/2005 till 16. Två gruvor har tillkommit, Svartlidengruvan i Lycksele och Storumans kommuner, och Lovisagruvan i Lindesbergs kommun. Den senare återupptog gruvdriften efter några års uppehåll.

Ingen gruva har avslutats.

All mark för gruvdrift i landet omfattar 175 kvadratkilometer. Torvkoncessionernas sammanlagda areal är 457 kvadratkilometer.

Handläggningstiderna vid prövningen av ansökningar om undersökningstillstånd är mindre än en månad. Att hålla korta handläggningstider är ett viktigt mål eftersom detta bidrar till en effektiv industriverksamhet hos sökandena.

TILLSYN

Samtliga gruvor har inspekterats enligt den arbetsmodell som utarbetats i det pågående kvalitetssäkringsarbetet. Från varje gruva i drift tas vartannat år in så kallat säkringsmaterial, helt aktualiserade gruvkartor, i digital form. Materialet är av god kvalitet.

Ett ärende om skador av pågående gruvverksamhet har avslutats efter att parterna träffat en överenskommelse om åtgärder.

Skador av tidigare gruvverksamhet har varit föremål för bedömning i några fall.

Skador av undersökningsarbeten har bedömts i tre fall. Dessa har avsett förfrågningar eller anmälningar på grund av rör som kvarlämnats i marken vid tidigare men numera avslutad prospektering.

INFORMATION M.M.

Bergsstatens webbplats, med adressen www.bergsstaten.se, fyller en viktig informationsfunktion. Den har också en version på engelska. Antalet besök var drygt 15 000, en fördubbling jämfört med året innan.

Alla gällande undersökningstillstånd kan från och med det gångna året studeras via Bergsstatens webbplats genom en karta som hålls à jour.

Via Bergsstatens webbplats tillhandahålls dagligen uppdaterade uppgifter också från diariet.

Myndigheten är nåbar dygnet runt och alla dagar genom att meddelanden numera kan tas emot via röstbrevlåda.

Det nya digitala och kompletta mineralrättsregistret (MRR 2000) används nu fullt ut.

INKOMSTER

Avgifter i samband med tillståndsgivningen har uppburits från företagen med sammanlagt 7,3 miljoner kronor. Det är omkring 1,5 miljoner kronor mindre än under föregående år. Medlen tillförs statskassan direkt.

Presentation av Bergsstaten

Bergsstaten är en självständig förvaltningsmyndighet för frågor om Sveriges mineralhantering och lyder under Näringsdepartementet. Chefsmyndighet är Sveriges geologiska undersökning (SGU). Bergmästaren, som tillsätts av regeringen, är Bergsstatens chef.

Myndighetens uppgift är att, med tillämpning av minerallagen (1991:45), pröva ansökningar om tillstånd för undersökning och bearbetning av mineralfyndigheter samt att utöva tillsyn över efterlevnaden av lagen.

En viktig uppgift är också information till företagen inom branschen, markägarna, allmänheten, länsstyrelserna och kommunerna.

Kontor finns i Luleå, huvudkontor, och i Falun.

Bergsstaten tillkom som statlig myndighet år 1637. Bergmästare har varit stationerade på många orter i landet. Förutom Luleå och Falun kan nämnas följande.

- Söderköping till år 1929,
- Växjö till år 1881,
- Helsingborg till år 1974,
- Filipstad till år 1937,
- Nya Kopparberg till år 1878,
- Nora till år 1974,
- Sala till år 1887,
- Gävle till år 1874 samt
- Härnösand/Sundsvall till år 1874.

Verksamhetsmål

Regeringen har i regleringsbrevet för år 2004 beslutat om följande mål för Bergsstaten.

En effektiv och aktiv tillstånds-, tillsyns- och informationsverksamhet skall möjliggöra undersökning och utvinning av de mineraliska ämnen som omfattas av minerallagen. Verksamheten skall bedrivas så att misshushållning förhindras och så att ett ekologiskt balanserat utnyttjande av våra mineralresurser främjas samt förebygga att personer och egendom kommer till skada vid gruvdrift.

Följande skall återrapporteras enligt regleringsbrevet.

- Genomsnittliga handläggningstider för nya och förlängda tillstånd.
- Inkomna ansökningar, meddelade tillstånd och deras geografiska belägenhet.
- Antal inspektioner av igångvarande gruvor samt inspektionernas omfattning.

Återrapporeringen till regeringen återfinns i nästa avsnitt.

Resultat

Kompletterande uppgifter finns i bilagorna.

Tillstånd enligt minerallagen är i huvudsak av tre slag, nämligen

- **undersökningstillstånd** som ger dels ensamrätt och tillträde till mark för att undersöka om det finns fyndigheter av koncessionsmineral¹⁾ och dels företrädesrätt till bearbetningskoncession,
- **bearbetningskoncession** som ger rätt att tillgodogöra sig koncessionsmineral, samt
- **anvisning av mark** som ger rätt att ta ett visst markområde i anspråk för gruvverksamhet.

UNDERSÖKNINGSTILLSTÅND

Nya undersökningstillstånd har beviljats till ett antal om 159 vilket motsvarar den genomsnittliga nivån de senaste fem åren. Sammanlagt täckte dessa nya tillstånd en yta om 2 326 kvadratkilometer. Detta är något mindre än genomsnittet, huvudsakligen beroende på att de flesta nya tillstånd under året har beviljats inom regioner där det också tidigare har gjorts undersökningar och företagen därför inte har behövt inleda sina undersökningar med samma grundläggande arbeten över lika stora områden som annars.

Totalt berördes 4 500 markägare eller andra saksägare av beslut att bevilja undersökningstillstånd.

Fördelningen mellan de traditionella gruvlänen har de senaste fem åren varit följande:

Norrbottens län	57 nya undersökningstillstånd per år,
Västerbottens län	50 nya undersökningstillstånd per år samt
Bergslagen (länen S, T, U, W)	30 nya undersökningstillstånd per år.

I landets övriga 15 län har sammanlagt i allmänhet beviljats mindre än 30 nya undersökningstillstånd per år.

Antalet ansökningar om nya undersökningstillstånd var 179. Det innebär en tendens till ett något ökat antal jämfört med de senaste åren men är dock bara hälften av antalet ansökningar under perioden 1994–1997 då antalet var 350 ansökningar per år.

Överklagningar har också detta år gjorts i mycket liten utsträckning. Antalet markägare som överklagade beslut om nya undersökningstillstånd var 76, det vill säga mindre än två procent. Inga beslut har ändrats av länsrätterna vid domstolsprövningen.

Förlängd giltighetstid har beviljats för 120 undersökningstillstånd mot 169 året innan. Förlängningarna berörde en sammanlagd tillståndsareal om 1 538 kvadratkilometer. Beslut om förlängningar avser numera som regel ett år i sänder.

Överlåtelse av undersökningstillstånd har efter ansökan medgivits i elva fall. Överlåtelseberörde 19 undersökningstillstånd.

Alla beslut om undersökningstillstånd annonseras i ortstidningar och i Post- och Inrikes Tidningar. Antalet annonser var 139 och kostnaden för annonseringen knappt 160 000 kronor.

Alla gällande undersökningstillstånd vid årets slut omfattade 8 038 kvadratkilometer. Det är 2 procent av landets yta. Tillståndsarealen minskade under året med 9 procent. Minskningen var i huvudsak följden av att ett fåtal omfattande undersökningstillstånd för diamantprospektering frånträddes.

Hela antalet gällande undersökningstillstånd vid det senaste årsskiftet var 630 (året innan 621). Av detta antal var det 51 tillstånd (året innan 58) som, efter sex års giltighetstid, hade beviljats ytterligare förlängd giltighetstid. De flesta beslut om denna ytterligare förlängning var motiverad av att en mineralisering hittats och att det bedömts att en ytterligare tid erfordras för att fullfölja undersök-

1) Koncessionsmineral är sådana mineral (malmer och industrimineral) som behövs för industrin och som kräver omfattande och systematiska, ofta vetenskapligt grundade, metoder för letning. Koncessionsmineralen är definierade i 1 kap. 1 § minerallagen (1991:45). Utvinning av koncessionsmineral sker vid gruva. Utvinning av andra mineral än enligt minerallagen benämns oftast täkt och ingår inte i Bergsstatens ansvarsområde.

ningarna inför en eventuell ansökan om bearbetningskoncession.

Antalet företag som innehar undersökningstillstånd har under det senaste året ökat från 45 till 51.

Antalet privatpersoner med undersökningstillstånd ökade betydligt under året, från 47 året innan till 86 vid utgången av 2004.

De största innehaven av undersökningstillstånd var följande den 31 december 2004:

Boliden Mineral AB	123 tillstånd	106 756 hektar
North Atlantic Natural Resources AB	54 tillstånd	44 636 hektar
South Atlantic in Norrbotten HB	50 tillstånd	101 665 hektar
BHP Billiton World Exploration Inc.	44 tillstånd	111 394 hektar
Phelps Dodge Exploration Sweden AB	43 tillstånd	55 087 hektar
Lappland Goldminers AB	25 tillstånd	24 266 hektar
Björkdalsgruvan AB	25 tillstånd	22 949 hektar
Anglo American Exploration B.V.	20 tillstånd	70 303 hektar
ScanMining AB	20 tillstånd	8 718 hektar

En karta över alla gällande och ansökta undersökningstillstånd per den 31 december 2004 bifogas.

BEARBETNINGSKONCESSIONER

För en ny gruva har en bearbetningskoncession beviljats under året, Fäbolidengruvan i Lycksele kommun Västerbottens län. Ägare är Lappland Goldminers AB i Lycksele och International Gold Exploration IGE AB. Fyndigheten har beräknats innehålla en indikerad mineraltillgång om 17 945 000 ton med guld och silver. Fyndigheten är dock inte avgränsad och kan därför efter fortsatta undersökningar visa sig innehålla mer. Bearbetningen är avsedd att ske i dagbrott.

Beslutet blev överklagat till regeringen av en sakägare. Överklagningen avsågs.

De båda företagen hade före koncessionen haft undersökningstillstånd och inmutning för området sedan år 1992.

För en utökad underjordsbrytning har en bearbetningskoncession beviljats vid Garpenbergsgruvan i Hedemora kommun Dalarnas län. Gruvan tillhör Boliden Mineral AB. Koncessionen gäller

zink, bly och silver i den så kallade Kyrkmineraliseringen. Fyndigheten, som inte är avgränsad, har beräknats innehålla minst 75 000 ton antagen och indikerad mineraltillgång.

Bearbetningskoncessioner, som ersättning av utmål enligt äldre lagstiftning, har beviljats för tre områden. Besluten innebär utom annat att lokaliseringen godkänts från miljösynpunkt. Ytterligare uppgifter om dessa koncessioner redovisas i bilagan ”Statistiska uppgifter”.

Antalet gruvor i drift i landet uppgick vid årets slut till 16. Med gruvor avses därvid platser med utvinning av koncessionsmineral, det vill säga malmer och sådana industrimineral som ingår i minerallagen.

Ingen gruva har avslutats.

Jämfört med året innan har följande två gruvor tillkommit:

Svartlidengruvan i Lycksele och Storumans kommuner, som beviljades bearbetningskoncession i april 2002, inledde i slutet av 2004 sin verksamhet. Anläggningsarbetena, som bland annat innefattar ett nytt anrikningsverk, har pågått sedan ett år tillbaka.

Undersökningstillstånd som föregick bearbetningskoncessionen hade beviljats år 1994.

Lovisagruvan i Lindesbergs kommun Örebro län, återupptog sin drift. Gruvbrytningen, som sker under jord, pågick förut mellan åren 1993 och 1997.

MARK FÖR GRUVDRIFT OCH TORVBRYTNING

För Garpenbergsgruvan och gruvan i MalMBERGET har anvisats mark för gruvdriften. Båda gällde mark som sedan länge används för verksamheten. Genom åtgärden uppnåddes att all mark för gruvorna blev anvisad i enlighet med den nu gällande minerallagen.

Den omvandling av stadsbebyggelsen i Kiruna och i MalMBERGET Gällivare som väntas med anledning av LKAB:s planer för fortsatt gruvbrytning har under året föranlett ett omfattande planeringsarbete hos många myndigheter. Bergmästaren deltar i de samråd mellan myndigheterna som är nödvändiga för en samordning av de olika åtgärderna.

Omfattande insatser för att ändra kommunernas detaljplaner har inletts. I Kiruna krävs dessutom att både Banverket och Vägverket undersöker och planerar för nya sträckningar av järnvägen respektive en allmän väg. Ny mark för gruvverksamheten kan efter dessa planeringsinsatser, som en slutpunkt, få tas i anspråk genom ett markanvisningsbeslut enligt minerallagen.

För de områden som kan beröras i såväl Kiruna som Gällivare har undersökningstillstånd beviljats avseende undersökningsarbeten under jord. Dessa undersökningar sker utan påverkan på bebyggelse. Några tillräckliga resultat för ansökningar eller beslut om bearbetningskoncession har ännu inte redovisats.

Gruvornas sammanlagda markområden i landet omfattar nu totalt 175 kvadratkilometer.

Torvkoncessioner enligt torvlagen (1985:620) avseende bearbetning gäller för totalt 457 kvadratkilometer. Antalet bearbetningskoncessioner är 210. Register förs av Bergsstaten. Besluten om koncessioner fattas dock av länsstyrelserna.

HANDLÄGGNINGSTIDER

Korta handläggningstider är ett prioriterat mål. Målet har nåtts under året liksom under de senaste åren. Korta handläggningstider bidrar till en effektiv industriverksamhet hos sökandena.

Ansökningar om nya undersökningstillstånd beslutas genomsnittligt inom kortare tid än en månad efter det att sökanden fullgjort vad som krävs för att beslut skall kunna fattas. För beslut om förlängd giltighetstid är handläggningstiden densamma.

Handläggningstiden för ansökningar om bearbetningskoncessioner är nästan helt beroende av i vilken grad det behövs kompletteringar av utredningarna i ärendena, framför allt med avseende på beskrivningen av miljökonsekvenserna. Sedan alla nödvändiga uppgifter kommit in och samrådet med länsstyrelsen avslutats har handläggningstiden hos Bergsstaten varit mycket kort eftersom besluten oftast kan förberedas i detalj under slutet av samrådsskedet.

En mer detaljerad redovisning av handläggningstiderna finns i bilagan ”Resultatindikatorer”.

INSPEKTIONER OCH ÖVRIG TILLSYN

Tillsyn av gruvdrift sker dels som inspektion av pågående gruvor och dels fortlöpande under året när det finns anledning. Samtliga gruvor har inspekterats.

Från och med år 2002 tillämpas en enhetlig arbetsmodell för förberedelserna, genomförandet och uppföljningen av inspektionerna. Modellen har utarbetats som ett led i det pågående kvalitetssäkringsarbetet.

Från varje gruva i drift tas vartannat år in till Bergsstaten så kallat säkringsmaterial, det vill säga aktuella gruvkartor för dokumentation av hit-tillsvarande brytning. Detta görs i digital form. Materialet granskas ingående. Vår bedömning är att rutinen fungerar väl och att materialet är av god kvalitet.

Genomförandet av en gruvinspektion innefattar i korthet följande frågor.

1. Kortfattad aktuell information om företaget.
2. Gruvverksamheten (produktion, brytningsmetoder, utbyten, planer och möjligheter för den fortsatta brytningen samt översiktligt om anrikning och dammsäkerhet).
3. Geologi och gruvmätning (malmreserver, haltkontroll och uppföljning, gruvprospektering, koncessionsgränser, anvisad mark, riskanalyser med avseende på ras, förhållanden till näraliggande fastigheter, säkringsmaterial).
4. Fältbesök med särskild tyngdpunkt på vad som diskuteras enligt punkt 1 – 3 samt hur reglerna i minerallagen om stängsel efterlevs.

Två ärenden om skador av pågående gruvverksamhet har aktualiserats. Ett förut inlett ärende om ifrågasatta skador på en vattentäkt av en gruva i drift har avslutats sedan kompensationsåtgärder vidtagits av gruvföretaget. För de frågor som aktualiserats under året fortsätter utredningarna.

När skador av tidigare gruvverksamhet uppstår eller observeras konsulteras oftast Bergsstaten. Myndighetens arkiv och kunskap, bland annat om vilken övrig expertis som kan erfordras, krävs ofta för de ställningstaganden som den ansvarige har att besluta om. Förutom underhandssamråd har endast tre formella ärenden om sådana frågor handlagts. Dessa har huvudsakligen gällt eventuella rasrisker vid nedlagda gruvor.

Skador av undersökningsarbeten har bedömts i tre ärenden. De har gällt skador orsakade av borrör

som kvarlämnats i marken vid tidigare men numera avslutad prospektering.

INFORMATION M.M.

Bergsstatens webbplats, med adressen www.bergsstaten.se, fyller en viktig informationsfunktion. Den har också en version på engelska. Antalet externa besökare var 15 254, vilket är en fördubbling jämfört med året innan.

En kontinuerligt a jourhållen kartbild över alla undersökningstillstånd i landet med vissa grundläggande uppgifter om varje tillstånd finns från och med år 2004 tillgänglig på webbplatsen.

Via Bergsstatens webbplats tillhandahålls också dagligen uppdaterade uppgifter från diariet.

Myndigheten är nåbar dygnet runt och alla dagar genom att meddelanden kan tas emot via röstbrevlåda.

Varje månad tillhandahålls innehållet i mineralrättsregistret MRR åt abonnenter elektroniskt. Statliga och kommunala myndigheter erhåller informationen utan avgift.

Information eller medverkan vid seminarier omkring regelsystem och aktuella frågeställningar i minerallagstiftningen har skett vid fyra tillfällen riktade mot allmänheten. Dessutom har medverkan skett vid 14 tillfällen för information eller utbildning som riktats till myndigheter och organisationer.

Falukontorets arkiv av gruvkartor och handlingar från tidigare gruvverksamhet i Mellansverige används frekvent av sådana som arbetar med kommunernas bebyggelseplanering, skogsvårdsstyrelsernas och skogsbolagens fältarbeten samt av enskilda forskare.

MINERALRÄTTSREGISTRET

Det nya mineralrättsregistret (MRR) togs i bruk år 2000 som handläggarstöd och år 2002 för sökning, statistik och utskrifter. Registret är nu komplett med uppgifter också om bearbetningskoncessioner och markanvisningar enligt minerallagen samt koncessioner enligt torvlagen.

MRR täcker hela landet. Det är digitalt och baserat på geografisk informationsteknik (GIT/GIS).

Det är avsett att ersätta ett stort antal äldre register och registerkartor.

För att registret skall kunna utgöra ett officiellt register erfordras att Sveriges geologiska undersökning och Regeringen beslutar om vissa författningsändringar. Ett förslag med en framställning om dessa ändringar inlämnades från Bergsstaten i mars. Beslut har dock ännu inte fattats.

FÖRSLAG STÄLLDA TILL ANDRA MYNDIGHETER

Förslag om geografisk avgränsning av riksintressen för mineralutvinning enligt 3 kap. 7 § miljöbalken utarbetades under år 2003 och sändes till SGU för de sex stora gruvorna i landet, Kiirunavaara, Malmberget, Aitik, Kristineberg, Garpenberg och Zinkgruvan. Dessa hade alltsedan år 1991 varit riksintressen men saknat en avgränsning av de områden som riksintresseanspråket skall avse. SGU har hittills beslutat om avgränsningen för Kiirunavaara, Aitik och Kristineberg.

Bergsstatens synpunkter inhämtas i vissa ärenden av kommuner eller statliga myndigheter innan ärendena avgörs. Ärendena gäller för det mesta handläggning enligt miljöbalken eller plan- och bygglagen. Under året har 51 sådana yttranden avlämnats.

När Bergsstatens beslut överklagats avges också regelmässigt ett yttrande till den domstol som prövar överklagningen. Under året har 46 sådana yttranden avsänts.

INKOMSTER

Avgifter i samband med tillståndsgivningen har uppburits från företagen med sammanlagt 7,3 miljoner kronor. Det är omkring 1,5 miljoner kronor mindre än föregående år. Medlen tillförs statskassan direkt.

Inkomster till Bergsstaten av sådana avgifter som betalats för tjänster som tillhandahållits enligt avgiftsförordningen, huvudsakligen information ur mineralrättsregistret, uppgår till 103 000 kronor.

BESLUTET OM ÅRSREDOVISNINGEN

Beslut i detta ärende har fattats av undertecknad bergmästare. I handläggningen av ärendet har också deltagit gruvingenjörerna Gunnar Nilsson och Gunnar Svanfeldt.

Jan-Olof Hedström

Förteckning över bilagor

BILAGA 1. KOMPLETTERANDE UPPGIFTER

1. Totalt antal ärenden (år 2001–2004)
2. Nya undersökningstillstånd (år 2001–2004)
3. Förlängda undersökningstillstånd (år 2001–2004)
4. Pågående prospektering vid respektive års slut (år 2001–2004)
5. De största innehavarna av undersökningstillstånd
6. Bearbetningskoncessioner (år 1998–2004)
7. Gruvor i drift vid 2004 års slut
8. Personal vid Bergsstaten

BILAGA 2. STATISTISKA UPPGIFTER (TABELL 20)

- A. Undersökningstillstånd enligt minerallagen som utfärdats under året (länsvis)
- B. Undersökningstillstånd som beviljats förlängd undersökningstid (länsvis)
- C. Bearbetningskoncessioner som beviljats
- D. Sammanställning av gällande bearbetningskoncessioner (länsvis)
- E. Sammanställning av gällande utmål (länsvis)
- F. Tillstånd enligt kontinentalsockellagen
- G. Tillstånd enligt lagen om vissa torvfyndigheter (länsvis)

BILAGA 3. RESULTATINDIKATORER

BILAGA 4. VERIFIKATION AV SAKUPPGIFTER

BILAGA 5. KARTA ÖVER UNDERSÖKNINGSTILLSTÅND 2004-12-31

BILAGA 6. KARTA ÖVER GRUVOR I SVERIGE 2004-12-31

KOMPLETTERANDE UPPGIFTER

	2001	2002	2003	2004
1 Totalt antal ärenden				
Antal diariieförda ärenden under året	1 049	1 057	974	1 086
2 Nya undersökningstillstånd (varaktighet tre år)				
Antal inkomna ansökningar om nya tillstånd	135	195	161	179
Antal beviljade nya undersökningstillstånd	137	159	183	159
Antal ej prövade ansökningar vid årets slut (balansen)	31	60	22	27
Areal nya undersökningstillstånd, hektar				
a. Malmer och mineral utom diamant och olja	253 659	236 571	368 484	205 120
b. Diamant och olja	9 300	114	28 655	27 449
Summa a. och b.	262 959	236 685	397 139	232 569
<i>Fördelning mellan län, se bilaga 2, tabell A</i>				
3 Förlängda undersökningstillstånd (företrädesvis förlängning med ett år i taget)				
Antal inkomna ansökningar om förlängning	168	180	153	119
Antal beviljade ärenden om förlängning	152	174	169	120
Areal förlängda tillstånd, hektar	206 652	437 547	264 868	153 773
<i>Fördelning mellan län, se bilaga 2, tabell B</i>				
4 Pågående prospektering vid respektive års slut				
Areal gällande undersökningstillstånd och inmutningar, hektar (tillstånd kan för grupp a och b gälla för sammanfallande områden)				
a. Koncessionsmineral utom diamant och olja	1 143 345	916 499	760 294	750 070
b. Diamant och olja	1 162 209	315 682	118 704	53 695
Summa a. och b.	2 305 554	1 232 181	878 998	803 765
Antal tillståndshavare				
a. Aktiebolag och motsvarande	52	50	45	51
b. Privatpersoner	81	68	47	86

5 De största innehavarna av undersökningstillstånd

	Förändring år 2004		31 dec. 2004	
	Antal	Areal, hektar	Antal	Areal, hektar
BHP Billiton World Exploration Inc.	+1	-895	44	111 394
Boliden Mineral AB	-10	-20 290	123	106 756
South Atlantic in Norrbotten HB	+1	+2 850	50	101 665
Anglo American Exploration B.V.	-2	-84 631	20	70 303
Phelps Dodge Exploration Sweden AB	+5	+4 314	43	55 087
Mawson Sweden AB	ny	+45 517	11	45 517
North Atlantic Natural Resources AB	-40	-18 238	54	44 636
Klippen Guld AB	+10	+24 286	14	28 237
Ilmari Exploration Oy (tillstånd för diamant)	ny	+27 000	1	27 000
Lappland Goldminers AB	+16	+19 486	25	24 266
Northland Resources AB	ny	+23 954	9	23 954
Björkdalsgruvan AB	-5	+5 562	25	22 949
Viking Gold & Prospecting AB	+1	+1 674	5	19 547
Beowulf Gold PLC	+2	+2 224	7	12 488
Alcaston Diamond Exploration AB (tillstånd för diamant)	-3	-81 857	2	24 403
ScanMining AB	-5	-8 066	20	8 718
Zinkgruvan Mining AB	+5	+7 488	7	8 598
Tertiary Gold Ltd	-5	-11 113	8	8 243
Rio Tinto Mining and Exploration Ltd	-2	-2 918	4	7 962
Equinox Resources N.L.	-2	-5 824	2	7 047

6 Bearbetningskoncessioner

	1998	1999	2000	2001	2002	2003	2004
Antal ansökningar	71	7	11	7	9	4	4
Antal beviljade	4	16	25	15	23	17	5

Ytterligare uppgifter om beviljade bearbetningskoncessioner, se bilaga 2, tabell C

7 Gruvor i drift vid 2004 års slut

Gruva	Kommun, län	Ägare	Koncessionsmineral	Gruvdrift sedan
Kiirunavaara	Kiruna BD	Luossavaara-Kiirunavaara AB	Fe	1860-talet
Malmberget	Gällivare BD	Luossavaara-Kiirunavaara AB	Fe	1820-talet
Aitik	Gällivare BD	Boliden Mineral AB	Cu Au Ag	1968
Björkdal	Skellefteå AC	Björkdalsgruvan AB	Au	1989
Renström	Skellefteå AC	Boliden Mineral AB	Cu Zn Pb Ag Au	1948
Petiknäs	Norsjö AC	Boliden Mineral AB	Au Ag Zn Cu Pb	1992
Maurliden	Norsjö AC	Boliden Mineral AB	Zn Au Ag Cu Pb	2000
Storliden	Malå AC	North Atlantic Natural Res. AB	Cu Zn Au Ag	2002
Kristineberg	Lycksele AC	Boliden Mineral AB	Cu Pb Zn Au Ag	1940
Svartliden	Lycksele och Storuman AC	Dragon Mining AB	Au Ag	2004
Garpenberg Norra	Hedemora W	Boliden Mineral AB	Cu Zn Au Ag Pb	1972
Garpenberg	Hedemora W	Boliden Mineral AB	Cu Zn Au Ag Pb	1200-talet
Lovisagruvan	Lindesberg T	Lovisagruvan AB	Zn Pb	1993, 2004
Zinkgruvan	Askersund T	Zinkgruvan Mining AB	Zn Pb Cu Ag Au Co Ni	1700-talet
Vram	Bjuv M	Höganäs Bjuv AB	Eldfast lera	1797
Lunnon	Bjuv M	CC Höganäs Byggkeramik AB	Klinkrande lera	1748

8 Personal vid Bergsstaten

Följande personal tjänstgjorde vid slutet av år 2004:

Jan-Olof Hedström	Bergmästare	Luleå och Falun
Maarit Bredhult	Assistent	Luleå
Kristine Eriksson	Assistent	Luleå
Gunnar Nilsson	Gruvingenjör	Luleå
Kristina Persson Säker	Assistent	Luleå
Ann-Kristin Svedjeholm	Ekonom	Luleå
Monica Fernvik	Byråassistent	Falun
Gunnar Svanfeldt	Gruvingenjör	Falun

BERGSSTATEN

STATISTISKA UPPGIFTER (TABELL 20)

A. Undersökningstillstånd enligt minerallagen som utfärdats under året

Län	1 kap 1§ p1–2 MinL		1 kap 1§ p3 MinL		Summa	
	antal	areal ha	antal	areal ha	antal	areal ha
D Södermanland	1	198			1	198
E Östergötland	3	3 660			3	3 660
F Jönköping	2	55			2	55
H Kalmar	4	198			4	198
S Värmland	3	103			3	103
T Örebro	10	7 884			10	7 884
W Dalarna	7	1364			7	1364
X Gävleborg	11	1 889			11	1 889
Y Västernorrland	3	2 719	2	324	5	3 043
Z Jämtland	3	1 778			3	1 778
AC Västerbotten	75	130 726			75	130 726
BD Norrbotten	32	54 546	3	27 125	35	81 671
Summa	154	205 120	5	27 449	159	232 569

B. Undersökningstillstånd som beviljats förlängd undersökningstid

Län	1 kap 1§ p1–2 MinL		1 kap 1§ p3 MinL		Summa	
	antal	areal ha	antal	areal ha	antal	areal ha
F Jönköping	2	45			2	45
I Gotland			1	2 500	1	2 500
T Örebro	7	3 311			7	3 311
U Västmanland	2	2 537			2	2 537
W Dalarna	8	7 201			8	7 201
X Gävleborg	3	789			3	789
Y Västernorrland	1	26			1	26
Z Jämtland	2	5 331			2	5 331
AC Västerbotten	74	68 233			74	68 233
BD Norrbotten	16	37 643	4	26 157	20	63 800
Summa	115	125 116	5	28 657	120	153 773

C. Bearbetningskoncessioner som beviljats

Benämning, företag	Kommun	Län	Malm/mineral	Areal	Mängd (se not 1)
Nya koncessioner eller utvidgningar av tidigare beviljade					
Fäboliden K nr 1	Lycksele	AC	Au, Ag	122 ha	17 945 000 ton
Lapland Goldminers AB och International Gold Exploration IGE AB					
Garpenberg K nr 10	Hedemora	W	Zn, Cu, Pb, Au, Ag	11 ha	75 000 ton
Boliden Mineral AB					
Summa, nya eller utvidgade koncessioner				133 ha	18 020 000 ton
Omvandling av utmål till bearbetningskoncessioner					
Älgträsk K nr 1	Skellefteå	AC	Au, Ag, Cu, Pb, Zn	6 ha	ers. 1 utmål
Boliden Mineral AB					
Holmtjärn K nr 2	Norsjö	AC	Zn, Cu, Pb, Au, Ag	10 ha	ers. 1 utmål
Boliden Mineral AB					
Saxberget K nr 2	Ludvika	W	Cu, Au, Ag, Zn, Pb	39 ha	ers. 1 utmål
Boliden Mineral AB					
Summa, koncessioner omvandlade från utmål				55 ha	ers. 3 utmål

Not 1. "Mängd" anger sökandens uppgift om antagen och indikerad mineraltillgång enligt SveMins definition

D. Sammanställning av gällande bearbetningskoncessioner

Län	Bearbetningskoncessioner		
	Upphörda	Tillkomna	Gällande vid årets slut
E Östergötland			4
M Skåne			3
S Värmland			1
T Örebro			3
U Västmanland			2
W Dalarna		2	23
X Gävleborg			4
Y Västernorrland			1
Z Jämtland			2
AC Västerbotten		3	52
BD Norrbotten			21
Summa		5	116

E. Sammanställning av gällande utmål

Län	Försvarade till utgången av 2004	
	Järn	Övr malm
S Värmland		1
T Örebro		2
X Gävleborg		3
AC Västerbotten		4
BD Norrbotten		2
Summa		12

F. Tillstånd enligt kontinentalsockellagen

Olja, gas och salt

Tillståndshavare	Undersökningstillstånd			Utvinningstillstånd		
	Upph. antal	Tillk. antal	Gäll. årets slut, antal	Upph. antal	Tillk. antal	Gäll. årets slut, antal
OPAB			1			
Summa			1			0

Sand, grus och sten

Tillståndshavare	Täktstillstånd		
	Upph. antal	Tillk. antal	Gäll. årets slut, antal
Summa			0

G. Tillstånd enligt lagen om vissa torvfyndigheter vid årets slut

Län	Undersökningskoncessioner	Bearbetningskoncessioner	
		Antal	Areal, ha
C Uppsala		3	1285
E Östergötland		2	212
F Jönköping		12	1962
G Kronoberg		12	1296
H Kalmar		1	85
M Skåne		7	1790
N Halland		2	641
O Västra Götaland		5	1261
S Värmland		2	232
T Örebro		11	1560
U Västmanland		11	1827
W Dalarna		4	1357
X Gävleborg		21	2420
Y Västernorrland		8	1896
Z Jämtland		49	8485
AC Västerbotten		37	12221
BD Norrbotten		18	7138
Summa		205	45668

Resultatindikatorer

Resultatindikator	Mätresultat		Mätmetod	
	2003	2004		
Tillståndsgivning				
1.1	Antal ansökningar om undersökningstillstånd	161 st.	179 st.	Antal ink. ärenden grp 200 i diariet
1.2	Antal ansökningar om förlängd giltighetstid	153 st.	119 st.	Antal ink. ärenden grp 201 i diariet
1.3	Antal ansökningar om undantag från förbudsår	40 st.	40 st.	Antal ink. ärenden grp 202 i diariet
1.4	Antal ansökningar om medgivande till överlåtelse av undersökningstillstånd	7 st.	12 st.	Antal ink. ärenden grp 204 i diariet
1.5	Antal ansökningar om medgivande till undersökningsarbete	0 st.	3 st.	Del av ink. ärenden grp 210 i diariet
1.6	Antal ansökningar om bearbetningskoncession	4 st.	4 st.	Del av ink. ärenden grp 22 i diariet
1.7	Antal ansökningar om markanvisning	3 st.	1 st.	Del av ink. ärenden grp 23 i diariet
1.8	Antal frånträdanden av undersökningstillstånd	30 st.	21 st.	Antal ink. ärenden grp 203 i diariet
2.1.1	Total ärendetid för undersökningstillstånd	72 dagar	42 dagar	Total tid från ansökan till beslut (medeltal)
2.1.2	Handläggningstid för undersökningstillstånd	36 dagar	12 dagar	Tid från sista komplettering till beslut (medeltal)
2.2.1	Total ärendetid för förlängning av giltighetstid	54 dagar	30 dagar	Total tid från ansökan till beslut (medeltal)
2.2.2	Handläggningstid för förlängd giltighetstid	28 dagar	17 dagar	Tid från sista komplettering till beslut (medeltal)
2.3.1	Total ärendetid för bearbetningskoncession avseende nya eller vidgade gruvor	16 mån 24 dag (2 ärenden)	15 mån 23 dag (2 ärenden)	Total tid från ansökan till beslut
2.3.2	Handläggningstid för bearbetningskoncession avseende nya eller vidgade gruvor	7 dag (2 ärenden)	10 dagar (2 ärenden)	Tid från sista komplettering till beslut
3.1	Antal beslut om undersökningstillstånd	183 st.	159 st.	Mineralrättsregistret
3.2	Antal beslut om förlängd giltighetstid	169 st.	120 st.	Digitala dokumentarkivet grp 201
3.3	Antal beslut om bearbetningskoncession	17 st.	5 st.	Digitala dokumentarkivet grp 22
3.4	Därav antal beslut om bearbetningskoncession avseende nya eller vidgade gruvor	2 st.	2 st.	Digitala dokumentarkivet, del av grp 22
3.5	Antal beslut om undantag från förbudsår		37 st.	Digitala dokumentarkivet grp 202
4.1	Andel riktiga beslut om undersökningstillstånd	100 %	100 %	100 % –antalet ändrade:antalet beslutade under året
4.2	Andel riktiga beslut om förlängd giltighetstid	98,8 %	100 %	100 % –antalet ändrade:antalet beslutade under året
4.3	Andel riktiga beslut om bearbetningskoncession	100 %	100 %	100 % –antalet ändrade:antalet beslutade under året
5.1	Antal anmälda påbörjade undersökningsarbeten	40 st.	84 st.	Antal ink. ärenden grp 211 i diariet
5.2	Antal påbörjade bearbetningar av nya gruvor	0 st.	1 st.	Del av ink. ärenden grp 24 i diariet

	Resultatindikator	Mätresultat		Mätmetod
		2003	2004	
Tillsyn				
1	Antal brev/anmälningar/initiativ för tillsyn	11 st.	12 st.	Del av ink. ärenden grp 40–49 i diariet
2	Antal inspektioner av gruvor och antal gruvor	12 st.	14 st.	Del av ärenden grp 40–49 i diariet
3	Antal skriftliga råd/förelägganden från Bergsstaten	5 st	3 st	Del av grp 40–49 i digitala dokumentarkivet
4	Enkel beskrivning av ärende/ärenden som blivit föreläggande	Inget föreläggande med anledning av tillsyn har beslutats under året		
Information				
1	Antal besök på Bergsstatens webbplats	7 815 st.	15 254 st.	SGUs registrering av samtliga externa besök (dvs utom SGUs och Bergsstatens)
2	Antal markägare som informerats om beslut gm delgivning	5 394 st.	4 518 st.	Delgivningsförteckningarna i L och F
3	Antal försändelser till markägare (helt överväg. del) totalt	16 696 st.	13 937 st.	Frankeringsmaskinernas registrering
4	Antal annonser	126 st.	139 st.	Digitala dokumentarkivet, Luleå- och Falukontoren
5	Kostnader för annonser	162 000 kr	157 570 kr	Ekonomibokföringen
6	Antal offentliga infomöten för allmänheten	2 st.	4 st.	Handläggarnas almanackor
7	Antal sammankomster med andra myndigheter för information eller principiella samråd	9 st.	14 st.	Handläggarnas almanackor
Yttranden				
1	Antal yttranden till domstolar	19 st.	45 st.	Digitala dokumentarkivet grp 205
2	Antal yttranden till andra myndigheter	55 st.	74 st.	Del av beslutade enl digitala dokumentarkivet grp 51, 52, 59 och 69

Jan-Olof Hedström

Verifikation av sakuppgifter

SAMMANFATTNING

Alla sakuppgifter i avsnittet Sammanfattning kommer från texten längre fram i årsredovisningen.

PRESENTATION AV BERGSSTATEN samt REGERINGENS VERKSAMHETSMÅL FÖR BERGSSTATEN

Uppgifterna härrör dels från regeringens regleringsbrev avseende SGU för år 2004 och dels, ifråga om de historiska uppgifterna, från den hos Bergsstaten arkiverade akten.

ÅTERRAPPORTERING TILL REGERINGEN

- Uppgifter om antal ärenden och handläggningstider härrör från diariet. Antalet markägare kommer från de särskilda delgivningslistorna som förs vid vart och ett av kontoren i Luleå och Falun.
- Uppgifter om arealer kommer från mineralrättsregistret. Uppgifterna om årets beslut har framkommit genom summering av de beslutade tillstånden.
- Uppgifter om uppburna avgifter kommer från ekonomibokföringen.
- Uppgifterna om innehållet i besluten om bearbetningskoncessioner härrör från de arkiverade akter som gäller respektive omnämnt beslut. Akterna finns i Bergsstatens arkiv.
- Inspektioner och övrig tillsyn. Uppgifterna kommer från de arkiverade ärenden som avser tillsyn, d.v.s. hela ärendegrupp 4 i Bergsstatens diarium.
- Information. De statistiska uppgifterna för år 2004 kommer från automatisk räkning som sker hos SGUs IT-funktion.

BILAGORNA 1–2

Uppgifterna kommer från dels diariet, dels mineralrättsregistret, dels tillsynen av gruvor i drift samt dels SGUs senaste lista över tjänstgörande personal. Tidigare års data kommer från respektive års årsredovisning.

BILAGORNA 4–5

Kartorna är framställda av SGUs kontor i Malå på basis av uppgifter från Bergsstaten.

